

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2013 M. LIEPOS 24 D. NUTARIMO NR. 711 „DĖL RINKLIAVOS AR KITOS ĮMOKOS UŽ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMĄ IŠ ATLIEKŲ TURĖTOJŲ IR ATLIEKŲ TVARKYMĄ DYDŽIO NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2016 m. balandžio 20 d. Nr. 384

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimą Nr. 711 „Dėl Rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodikos patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ NUTARIMAS

DĖL VIETINĖS RINKLIAVOS AR KITOS ĮMOKOS UŽ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMĄ IŠ ATLIEKŲ TURĖTOJŲ IR ATLIEKŲ TVARKYMĄ DYDŽIO NUSTATYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisykles (pridedama).

2. Rekomenduoti savivaldybėms:

2.1. vadovaujantis šiuo nutarimu patvirtintomis taisyklėmis, pasitvirtinti rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodikas;

2.2. iki 2016 m. liepos 1 d. nustatytus rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžius taikyti nuo artimiausių finansinių metų pradžios, tai yra nuo 2017 m. sausio 1 dienos.“

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Aplinkos ministras

Kęstutis Trečiokas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2016 m. balandžio 20 d. nutarimo Nr. 384
redakcija)

VIETINĖS RINKLIAVOS AR KITOS ĮMOKOS UŽ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMĄ IŠ ATLIEKŲ TURĖTOJŲ IR ATLIEKŲ TVARKYMĄ DYDŽIO NUSTATYMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių (toliau – Taisyklės) tikslas – nustatyti bendruosius vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo reikalavimus, kuriais savivaldybės vadovaujasi tvirtindamos vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą (toliau – įmoka) dydžius.

2. Taisyklėmis vadovaujasi savivaldybės, nustatydamos įmokos dydį Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir kituose atliekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose. Vietinės rinkliavos sąvoka suprantama taip, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatyme.

II SKYRIUS BŪTINŲJŲ SU KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMU SUSIJUSIŲ SĄNAUDŲ NUSTATYMAS

4. Būtiniosios su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios sąnaudos – tiesiogiai su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios pagrįstos sąnaudos, reikalingos komunalinių atliekų tvarkymo paslaugai suteikti, ilgalaikiam komunalinėms atliekoms tvarkyti skirtos infrastruktūros eksploatavimui, jos atnaujinimui užtikrinti ir priimtinioms komunalinių atliekų turėtojams sąlygoms dalyvauti tvarkant komunalines atliekas sudaryti, taip pat aplinkos taršai mažinti (toliau – būtiniosios sąnaudos).

5. Būtiniosios sąnaudos apskaičiuojamos kaip atskirų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo veiklos (surinkimas, vežimas, naudojimas, šalinimas, šių veiklų organizavimas, stebėseną, šalinimo vietų vėlesnė priežiūra) rūšių ir įmokos administravimo, be kurių neįmanoma įgyvendinti komunalinių atliekų tvarkymo tikslų, uždavinių ir konkrečių

priemonių, nustatytų regioniniame ir (ar) savivaldybės atliekų tvarkymo plane, bendrųjų sąnaudų suma.

6. Būtinąsias sąnaudas sudaro:

6.1. mišrių (po pirminio rūšiavimo likusių) komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo, įskaitant perkrovimo įrenginių eksploatavimą, sąnaudos;

6.2. mišrių (po pirminio rūšiavimo likusių) komunalinių atliekų apdorojimo ir šalinimo sąnaudos, įskaitant mokestį už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis komunalinėmis atliekomis, sąvartynų eksploatavimo sąnaudos, įskaitant atidėjinius sąvartynui uždaryti, rekultivuoti ir prižiūrėti po uždarymo;

6.3. į mišrias komunalines atliekas patekusių antrinių žaliavų atskyrimo nuo mišrių komunalinių atliekų ir kitos tvarkymo sąnaudos, išskyrus tas sąnaudas, kurias teisės aktų nustatyta tvarka apmoka gamintojai ir importuotojai;

6.4. didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių eksploatavimo sąnaudos, išskyrus tas sąnaudas, kurias teisės aktų nustatyta tvarka privalo apmokėti gamintojai ir importuotojai;

6.5. į komunalines atliekas patekusių pavojingų buitinių (buityje susidarančių) atliekų, didelių gabaritų atliekų, buitijoje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo apvažiavimo būdu ir tvarkymo sąnaudos, išskyrus tas atliekų tvarkymo sąnaudas, kurias teisės aktų nustatyta tvarka privalo apmokėti gamintojai ir importuotojai;

6.6. biologiškai skaidžių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir (ar) tvarkymo sąnaudos;

6.7. kompostavimo aikštelių eksploatavimo sąnaudos;

6.8. kitų komunalinių atliekų (maisto atliekų, tekstilės atliekų ir kitų) rūšiuojamojo surinkimo ir (ar) tvarkymo sąnaudos;

6.9. netinkamų eksploatuoti uždarytų sąvartynų priežiūros po uždarymo sąnaudos;

6.10. komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros atnaujinimo sąnaudos;

6.11. visuomenės švietimo ir informavimo komunalinių atliekų tvarkymo klausimais sąnaudos, išskyrus tas visuomenės švietimo ir informavimo sąnaudas, kurias apmoka gamintojai ir importuotojai Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo ir Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka;

6.12. komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo sąnaudos (pavyzdžiui, komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus (toliau – Administratorius) darbuotojų atlyginimų, biuro eksploatavimo, kuro, įmokos apskaičiavimo, sąskaitų išrašymo, įmokų surinkimo sąnaudos);

6.13. į būtinąsias sąnaudas įtraukiamos Administratoriaus apskaičiuotos sąnaudos, turėtos organizuojant komunalinių atliekų tvarkymą regioniniu principu, kai komunalinių atliekų tvarkymas savivaldybėje organizuojamas šiuo būdu.

7. Atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kurių turėtojas neegzistuoja, tvarkymo sąnaudos negali būti įtraukiamos į būtinąsias sąnaudas.

8. Atsižvelgiant į tai, kad faktinės sąnaudos paaiškėja tik pasibaigus kalendoriniams metams, o pajamas faktinėms sąnaudoms apmokėti būtina užtikrinti veiklos pradžioje, ir siekiant užtikrinti, kad komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos būtų apmokėtos laiku,

būtinųjų sąnaudų dydis apskaičiuojamas iš anksto, iki kiekvienų kalendorinių metų pabaigos kitiems kalendoriniams metams: jeigu apskaičiuojant einamųjų kalendorinių metų būtinąsias sąnaudas tų kalendorinių metų pabaigoje paaiškėja, kad iš anksto apskaičiuotos būtinosios sąnaudos skiriasi nuo faktinių tų kalendorinių metų sąnaudų (faktinės sąnaudos didesnės arba mažesnės už apskaičiuotas iš anksto sąnaudas), skirtumas išlyginamas apskaičiuojant kitų kalendorinių metų būtinąsias sąnaudas.

9. Perskaičiuojant būtinąsias sąnaudas, turi būti atsižvelgiama į komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudų pokyčius per praėjusius kalendorinius metus ir regioniniuose ir (ar) savivaldybių atliekų tvarkymo planuose numatytas įgyvendinti naujas komunalinių atliekų tvarkymo priemones.

10. Skaičiuojant būtinąsias sąnaudas, turi būti atsižvelgiama į planuojamą atliekų, pateksiančių į savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, kiekį pagal komunalinių atliekų rūšis (mišrios komunalinės atliekos, antrinės žaliavos, biologiškai skaidžios atliekos, maisto atliekos, pavojingos buitinės (buityje susidarancios) atliekos, didelių gabaritų atliekos, tekstilės atliekos, buityje susidarancios elektros ir elektroninės įrangos atliekos ir kitos, išskyrus tas, kurių tvarkymo sąnaudas teisės aktų nustatyta tvarka privalo apmokėti gamintojai ir importuotojai) ir jų tvarkymo sąnaudas.

11. Būtiniosios sąnaudos nustatomos pagal formulę:

$$BS = \sum PS_p + \sum KS_p, \text{ kur:}$$

BS – būtiniosios su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios sąnaudos;

PS – atskiros komunalinių atliekų tvarkymo veiklos pastoviosios sąnaudos;

KS – atskiros komunalinių atliekų tvarkymo veiklos kintamosios sąnaudos;

p – atskirų komunalinių atliekų tvarkymo veiklų indeksas p , kuris kinta nuo 1 iki n , atsižvelgiant į veiklų, į kurias padalyta komunalinių atliekų tvarkymo paslauga, skaičių.

12. Pastoviosios komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos – nuo komunalinių atliekų kiekio nepriklausančios komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos (pavyzdžiui, atliekų tvarkymo infrastruktūros objektų (atliekų sąvartyno, atliekų apdorojimo įrenginių, didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių) nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, bendrosios veiklos ir administracinės sąnaudos).

13. Apskaičiavus kiekvienos komunalinių atliekų tvarkymo veiklos pastoviąsias sąnaudas, nustatomos bendrosios pastoviosios sąnaudos, lygios visų rūšių komunalinių atliekų tvarkymo veiklos pastoviųjų sąnaudų sumai.

14. Kintamosios komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos – su komunalinių atliekų kiekiu susijusios komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos (pavyzdžiui, kintamosios atitinkamos komunalinių atliekų tvarkymo veiklos sąnaudos: kuro ir tepalų įsigijimo sąnaudos, sunaudotos žaliavos ir medžiagos, atsarginės dalys, inventorių ir kitos sąnaudos; kintamosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų pirkimo sąnaudos).

15. Apskaičiavus kiekvienos komunalinių atliekų tvarkymo veiklos kintamąsias sąnaudas, nustatomos bendrosios kintamosios sąnaudos, lygios visų komunalinių atliekų tvarkymo veiklų kintamųjų sąnaudų sumai.

16. Savivaldybė arba Administratorius, jeigu jam ši funkcija pavesta vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 3 dalies 3 punktu, pagrįsdami būtinąsias sąnaudas, kuriomis remiantis apskaičiuojamas ir teikiamas savivaldybės institucijai tvirtinti įmokos dydis, turi vadovautis šiais dokumentais ir duomenimis:

- 16.1. regioniniu ir (ar) savivaldybės atliekų tvarkymo planu;
- 16.2. praėjusių kalendorinių metų faktinėmis komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudomis;
- 16.3. galiojančiose atliekų tvarkymo paslaugų ir (ar) darbų atlikimo sutartyse nustatytais kainomis;
- 16.4. mišrių komunalinių ir kitų atskirai surenkamų atliekų susikaupimo normomis, jeigu jos savivaldybės sprendimu nustatomos pagal Taisyklių 20 punktą.

III SKYRIUS ĮMOKOS DYDŽIO NUSTATYMAS

17. Sudarant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį arba mokant savivaldybės nustatytą vietinę rinkliavą, atliekų turėtojams atstovauja jų naudojamo nekilnojamojo turto objekto savininkas, nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas arba kiti asmenys, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ straipsnio 1 dalyje (toliau – įgalioti asmenys).

18. Nekilnojamojo turto objektai suskirstomi į kategorijas savivaldybių sprendimu pasirinktinai pagal nekilnojamojo turto objekto rūšis ir (ar) jų paskirtį ar kitus kriterijus, vadovaujantis nekilnojamojo turto objektų rūšių sąrašu, kurį pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ straipsnio 2 dalį nustato Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Sąrašas), pavyzdžiui: daugiabučiai namai ir įmonės, ūkinei veiklai naudojančios daugiabučių namų patalpas; sodų bendrijų nariai, kurie naudojami kolektyviniais konteineriais, ir sodų bendrijų nariai, kurie naudojami individualiais konteineriais (toliau – nekilnojamojo turto objektų kategorija). Nekilnojamojo turto objektas, nenurodytas Sąraše, gali būti priskiriamas atskirai nekilnojamojo turto objektų kategorijai.

19. Nustatant įmokos dydį, pagal kiekvienos rūšies ir kategorijos nekilnojamojo turto objektus atskirai įvertinama, kiek gali susidaryti mišrių komunalinių atliekų ir atskirai surenkamų komunalinių atliekų.

20. Savivaldybėms rekomenduojama nustatyti mišrių komunalinių ir atskirai surenkamų komunalinių atliekų susikaupimo normas (toliau – atliekų susikaupimo norma). Pagal nustatytas atliekų susikaupimo normas, atsižvelgdamos į atliekų tvarkymo infrastruktūros eksploatavimo sąnaudas, savivaldybės kiekvienos rūšies nekilnojamojo turto objektui gali nustatyti minimalią komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos apimtį ir atitinkamai minimalią kintamąją įmokos dalį.

21. Įmokos dydis turi būti toks, kad iš nekilnojamojo turto objektų savininkų arba jų įgaliotų asmenų surinktomis lėšomis būtų apmokėtos visos būtinosios sąnaudos.

22. Taikoma dvinarė įmoka, susidedanti iš pastoviosios ir kintamosios dedamųjų.

23. Pastovioji įmokos dedamoji nustatoma tokia, kad padengtų pastoviąsias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas.

24. Pastoviąją įmokos dalį moka visi nekilnojamojo turto objektų savininkai arba jų įgalioti asmenys.

25. Pastovioji įmokos dedamoji nustatoma pagal vieną iš šių kintamųjų pasirinktinai:

25.1. nekilnojamojo turto paskirtis ir plotas;

25.2. nekilnojamojo turto paskirtis ir objektų skaičius;

25.3. gyventojų / darbuotojų skaičius.

26. Savivaldybės kiekvienos kategorijos nekilnojamojo turto objektams gali pasirinkti tik vieną Taisyklių 25 punkte nurodytą pastoviąją įmokos dedamąją.

27. Pastovioji įmokos dalis turi būti nustatoma vienodo dydžio visiems tos pačios kategorijos nekilnojamojo turto objektams.

28. Kintamoji įmokos dedamoji nustatoma tokia, kad padengtų kintamąsias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas.

29. Kintamąją įmokos dalį moka nekilnojamojo turto objektų savininkai arba jų įgalioti asmenys, kuriems teikiama komunalinių atliekų paėmimo paslauga ir atliekų tvarkymo paslauga. Komunalinių atliekų paėmimo paslauga suprantama kaip faktinis mišrių komunalinių atliekų paėmimas iš nekilnojamojo turto objekto savininko.

30. Kintamosios įmokos dedamosios nemoka nekilnojamojo turto objektų savininkai arba jų įgalioti asmenys, savivaldybių nustatyta tvarka deklaruojant, kad tam tikrą laikotarpį (ne trumpesnę kaip vienas metų ketvirtis ir ne ilgesnę kaip vieni metai) nebus naudojamosi nekilnojamojo turto objektu ir iš šio objekto tuo laikotarpiu komunalinės atliekos nebus surenkamos. Savivaldybių nustatyta tvarka deklaruoti galima ir ilgesnę kaip metai laikotarpį, kurį nebus naudojamosi nekilnojamojo turto objektu, jeigu asmuo pateikia savivaldybei arba Administratoriui išvykimą į užsienį ar kitą Lietuvos vietovę įrodančius dokumentus ar jų kopijas (žiūrint, kaip nustatyta savivaldybės). Nekilnojamojo turto objektų savininkai, deklaruodami, kad nesinaudos nekilnojamoju turtu, savivaldybių nustatyta tvarka taip pat deklaruoja, kad naudojimosi šiuo nekilnojamojo turto objektu teisės neperleidžiamos tretiesiems asmenims.

Pasibaigus deklaruotam laikotarpiui, visi, deklaruojant, kad nesinaudos nekilnojamoju turtu, nekilnojamojo turto objektų savininkai arba jų įgalioti asmenys pateikia savivaldybių nustatytus dokumentus, įrodančius, kad nesinaudota nekilnojamoju turtu, ar jų kopijas. Nepateikus šių dokumentų ar jų kopijų, savivaldybė arba Administratorius už deklaruotą laikotarpį apskaičiuoja kintamosios įmokos dedamosios dydį. Jeigu deklaruojamas laikotarpis ilgesnis negu metai, savivaldybė ar Administratorius gali prašyti šiuos dokumentus ar jų kopijas teikti periodiškai, bet ne dažniau negu 2 kartus per metus.

31. Kintamoji įmokos dedamoji nustatoma pagal vieną iš šių kintamųjų pasirinktinai:

31.1. naudojamų komunalinių atliekų konteinerių skaičius ir tūris (dydis);

31.2. naudojamų komunalinių atliekų konteinerių skaičius, tūris (dydis) ir ištuštinimo dažnis;

31.3. atiduodamų komunalinių atliekų svoris;

31.4. atiduodamų mišrių komunalinių atliekų svorio (kiekio) norma (remiantis nustatyta atliekų susikaupimo norma, jeigu ji savivaldybės sprendimu nustatoma).

32. Savivaldybės kiekvienos kategorijos nekilnojamojo turto objektams gali pasirinkti tik vieną Taisyklių 31 punkte nurodytą kintamąją įmokos dedamąją.

33. Nustatant kintamąją įmokos dedamąją visų kategorijų nekilnojamojo turto objektams, kurių savininkai naudojami kolektyviniais konteneriais (tai yra neturi konkrečios kategorijos nekilnojamojo turto objektams priskirtos įrengtos ir (arba) tik tos kategorijos nekilnojamojo turto objektams naudotis skirtos kontenerių aikštelės), gali būti taikoma viena iš šių kintamųjų pasirinktinai:

33.1. nekilnojamojo turto paskirtis ir plotas;

33.2. nekilnojamojo turto paskirtis ir objektų skaičius;

33.3. gyventojų / darbuotojų skaičius;

33.4. atiduodamų mišrių komunalinių atliekų svorio (kiekio) norma (remiantis nustatyta atliekų susikaupimo norma, jeigu ji savivaldybės sprendimu nustatoma).

34. Už kiekvienos kategorijos nekilnojamojo turto objektus, kurių savininkai naudojami kolektyviniais konteneriais, mokėtina kintamoji įmokos dalis turi būti išdalyta (apskaičiuota) pagal vieną iš Taisyklių 33 punkte nurodytų kintamųjų pasirinktinai.

35. Taisyklių 8 punkte nustatyta tvarka perskaičiavus būtinausias sąnaudas, savivaldybės taryba atskiru sprendimu gali įmokos dydį kartą per metus indeksuoti, taikydama metinį vartojimo kainų indeksą, jeigu jis didesnis negu 1,1.

36. Į įmokos dydį negali būti įskaičiuojamos antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų tvarkymo sąnaudos.
